

ДНІПРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НОВІ МОЖЛИВОСТІ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

22 січня в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара відбулася зустріч ректора, професора Миколи Полякова з професором Райнером Венером, директором з міжнародних відносин Університету прикладних наук Вюрцбург-Швайфурт (Німеччина). Метою зустрічі було обговорення умов міжнародної співпраці та підписання двосторонньої угоди між університетами.

Угода, укладена після попередніх узгоджень між відповідними факультетами університетів-партнерів, передбачає академічну мобільність для студентів і викладачів факультету міжнародної економіки, але сторони висловили сподівання на розширення переліку спеціальностей для обміну.

Ректор Микола Поляков наголосив, що ДНУ є активним партнером 112 університетів у різних країнах світу, розпо-

вів про його історію, надбання та великий досвід участі в міжнародних проектах. Зазначив, що кафедрами факультету міжнародної економіки ведеться плідна співпраця з вищими навчальними закладами Німеччини, Латвії, Франції, Бельгії, Словаччини та Польщі. Завдяки цьому наші студенти мають можливість навчатися за програмою подвійних дипломів, здійснювати міжнародну наукову

та дослідницьку діяльність.

Декан факультету міжнародної економіки, професор Наталія Стукало звернула увагу гостя, що студенти факультету отримують вищу освіту за трьома спеціальностями: «Менеджмент», «Міжнародні економічні відносини», «Туризм». Високий рівень загальної та фахової підготовки за цими спеціальностями підтверджується щорічними перемогами на Всеукраїнських та Міжнародних кон-

курсах студентських наукових робіт, блискучими захистами магістерських робіт, науковими публікаціями та успішним працевлаштуванням випускників як в українські, так і в міжнародні компанії. Викладачів факультету регулярно запрошуюють до університетів-партнерів для викладання курсів та стажування.

Професор Райнер Венер зазначив: «Університет прикладних наук Вюрцбург-Швайфурт – це державний університет, який є одним із найбільших навчальних закладів у північній Баварії. Нині студенти із 40 країн світу навчаються за бакалаврськими програмами разом із німецькими студентами, навчання здійснюється як англійською, так і німецькою мовами. Тож ми сподіваємося на широке стратегічне партнерство з ДНУ».

Вікторія РЕДЬКО,
доцент, заступник декана
факультету міжнародної
економіки

ОСВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Із кожним роком збільшується кількість студентів нашого університету, які залучаються до програм академічного обміну. Якщо в 2006 році за кордоном навчалось 10 студентів та аспірантів, то нині до іноземних університетів-партнерів щорічно направляється на навчання близько 60 юнаків та дівчат.

Географія такої мобільності дуже широка: Німеччина, Франція, Іспанія, Латвія, Польща, Туреччина, Греція та інші країни. У цілому, за період з 2005 р. по 2018 р. в іноземних університетах навчалися 494 студенти та аспіранти ДНУ.

Коротко розглянемо найпопулярніші програми навчання за кордоном, які пропонує ДНУ студентам.

По-перше, це **програми кредитної мобільності**. У рамках програми «Erasmus+» за напрямом KA1 – академічна мобільність студентів, аспірантів та викладачів – у ДНУ виконується 11 проектів. За цією програмою до університетів Європи з 2015 р. було направлено 23 студенти та 2 аспіранти. Також відзначимо «Програму Європейських студій», що виконується у партнерстві з Латвійським університетом: протягом 2014–2018 р. до Латвії було направлено 16 студентів. Окрім цього, ДНУ бере участь у програмі «MobilityDirect» у співпраці з Лодзинським університетом (Польща) та реалізує три проекти мобільності в рамках програми академічного обміну «Mevlana» спільно з університетами Туреччини.

По-друге – це **програми надання двох дипломів (ступенева мобільність)**. ДНУ реалізує 10 таких проектів у співпраці з партнерами:

НАВЧАТИСЯ В ДНУ – НАВЧАТИСЯ В ЄВРОПІ

Конференція «Розвиток парламентської демократії». Студенти факультетів міжнародної економіки та суспільних наук і міжнародних відносин у резиденції Президента Латвії Андріса Берзіньша

– з Університетом м. Мен (Франція) реалізуються 4 проекти за участі факультетів міжнародної економіки, економічного, української й іноземної філології та мистецтвознавства і факультету прикладної математики;

– з Університетом прикладних наук м. Мітгвайда (Німеччина) реалізуються 2 проекти за участі факультету міжнародної економіки та фізико-технічного факультету;

– із Вищою школою управління охороною праці у м. Катовіце (Польща) реалізується проект економічного факультету;

– із Педагогічним університетом м. Краків (Польща) співпрацюють біолого-екологічний факультет і факультет фізики, електроніки та комп'ютерних систем;

– з Університетом Кобленц-Ландау (Німеччина) – факультет фізики, електроніки та комп'ютерних систем.

Щорічно за цими програмами близько 15 випускників уні-

верситету отримують європейські дипломи.

У липні 2017 року між ДНУ та Академією гуманітарних наук і економіки у м. Лодзь (Польща) було укладено угоду про міжнародне співробітництво з метою реалізації **програми дистанційного навчання** за рівнем «бакалавр» для таких спеціальностей: адміністрація, внутрішня безпека, журналістика та соціальна комунікація, культурознавство, педагогіка, політологія, економіка, менеджмент, філологія, інженерія матеріалів, охорона навколишнього середовища, психологія, туристика та рекреація, графіка, інформатика, машинобудування та ін. За рівнем «магістр» можна навчатися за спеціальностями: англійська, німецька та польська філологія, графіка, педагогіка та політологія.

Важливу роль у міжнародній діяльності нашого університету традиційно відіграють рамкові угоди про співробітництво, укладені з іноземни-

ми університетами-партнерами з метою академічного обміну та наукової співпраці. Наразі в ДНУ діє 112 угод про міжнародне співробітництво, в тому числі й у рамках проектів «Erasmus+» і «Mevlana».

За детальнішою інформацією звертайтеся до відділу по роботі з міжнародними організаціями та іноземними партнерами: 1-ий корпус ДНУ, офіс №226

тел. (056) 374 – 98 – 89
Актуальну інформацію щодо можливостей навчання за кордоном можна знайти за посиланням: <http://www.dnu.dp.ua/view/projects>

Михайло Д'ЯЧЕНКО,
проректор з науково-педагогічної роботи у сфері міжнародного співробітництва,

Дмитро МЕЛІХОВ,
провідний інженер відділу по роботі з міжнародними організаціями та іноземними партнерами

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

20 лютого – День Героїв Небесної Сотні

Ця пам'ятна дата в українському календарі має непросту історію і важливе значення. Адже вона безпосередньо пов'язана з подіями, що розпочалися в Києві 21 листопада 2013 р. і пізніше отримали назву Революції Гідності, яка спричинила ґрунтовні зміни в суспільно-політичному житті країни, багатьох її громадян. 20 лютого 2014 р. – своєрідна кульмінація Революції Гідності, коли в центрі столиці України відбулися криваві сутички. Цього дня на Інститутській вулиці Києва силові підрозділи розстрілювали протестувальників. Всього за день було до ста жертв, яких згодом назвали «Небесною Сотнею».

11 лютого 2015 р. указом Президента України з метою віддання належної шани патріотизму й мужності громадян, які постоїли на захист демократичних цінностей та європейського вибору країни, «увічнення великої людської, громадянської і національної відваги та самовідданості, сили духу і стійкості», в Україні було встановлено День Героїв Небесної Сотні, який відзначається 20 лютого. Тож у цей день вшановують Героїв Майдану, який продемонстрував здатність українців до самоорганізації, взаємодопомоги та самопожертви, виявив, що для наших співвітчизників, незалежно від регіону проживання, етнічної належності та мови, найважливішими залишаються людська гідність, прагнення до справедливості та права самостійно обирати свою долю. І хоча події, що, зрештою, утворили феномен Євромайдану, не мають однозначного тлумачення в суспільстві, втім, беззаперечним є той факт, що вони обумовили зростання самоповаги, патріотизму та солідарності громадян України, внесли суттєві корективи в процеси самоідентифікації та творення української політичної нації, засвідчили важливий факт поступового формування в Україні громадянського суспільства.

Доленосні події, що відбувалися в нашій країні в лютому 2014 р., не могли не позначитися на житті багатотисячного колективу нашого університету, який підтримував утвердження в країні демократичних цінностей, ідеалів свободи і справедливості та європейського шляху розвитку України. І підтримував не лише словом. Деякі з викладачів та випускників нашої Alma mater, виконуючи свій громадянський обов'язок та беручи участь у бойових діях на Сході України, вже поклали життя на вівтар Батьківщини, своєї рідної землі. Не можна не згадати і про співробітників та студентів ДНУ – учасників волонтерського руху, які дбають про добробут українських воїнів, допомагають вимушеним переселенцям та біженцям. Не випадково, що саме в нашому університеті створено Центр соціальних ініціатив та волонтерства.

Отже, День Героїв Небесної Сотні, як і День Гідності та Свободи, що відзначається 21 листопада, – це не просто чергова дата в нашому календарі – вони є твердженням ідеалів свободи і демократії, а так само пошаною тих людей, які заплатили життям за свій вибір та активну громадянську позицію.

Олексій ШЛЯХОВ,
професор, д-р.іст.наук, завідувач кафедри української історії та етнополітики

ЮВІЛЯРУ НА ПАМ'ЯТЬ

СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ

До 70-річчя професора Валентина ІВАНЕНКА

Ось уже багато років на кафедрі східноєвропейської історії склалася своєрідна традиція – кожного року 14 січня (на старий Новий рік) ми дружно всім колективом ідемо... вітати з Днем народження нашого колегу, вчителя і просто хорошу Людину – Валентина Васильовича Іваненка. Цього року відомому вченому, доктору історичних наук, професору, проректору виповнилося 70 років, понад 50 із яких нерозривно пов'язані з нашим університетом. З відзнакою закінчив історичний факультет, далі – аспірантура, захист кандидатської, а у 1990 р. – докторської дисертації; понад 20 років очолював кафедру (спочатку історії СРСР та УРСР, з 1992 р. – російської історії, з 2014 р. – східноєвропейської історії), а з 1999 р. є проректором з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді.

Валентин Іваненко – визнаний спеціаліст у галузі новітньої історії України, є автором і співавтором близько 500 друкованих праць: монографій, книг, нарисів, наукових і публіцистичних статей, навчальних і методичних посібників тощо. Коло наукових інтересів ювіляра досить широке, здебільшого охоплює гострі проблеми історії Української національної революції та Громадянської війни 1917–1921 рр., суспільно-політичних процесів 1920–1930-х рр. (формування та прояви тоталітаризму, селянські рухи, голодомори, репресії та ін.) і воєнного лихоліття 1939–1945 рр. у радянській Україні. З 1992 р. він стояв біля витоків реалізації загальнодержавної програми «Реконструкція історії» в нашій

області й до теперішнього часу є її науковим керівником. Завдяки цьому проекту актуалізовано величезний документальний масив щодо жертв радянських політичних репресій на Дніпропетровщині, видано десятки науково-документальних праць.

Можна навести чимало прикладів натхненної праці Валентина Васильовича в різних напрямках – науковому, педагогічному, адміністративному, постійно доповнюючи перелік новими звершеннями. Проте, є в ювіляра, на наш погляд, особлива риса – це його вміння й бажання передавати багатющі життєві, науковий досвід студентам, аспірантам, колегам. Сам він постійно наголошує і водночас є прикладом того, як потрібно з повагою ставитися до своїх попередників, забезпечувати трансмісію закладених ними добрих традицій через власних учнів, копіткою працею примножувати наукову історичну спадщину й авторитет рідного університету. Професора Іваненка по праву можна вважати творцем власної наукової школи – дослідників української історії радянської доби. Як в українській народній педагогіці батьків оцінюють за їхніми дітьми, так і в науково-педагогічній діяльності можна високо охарактеризувати наставницьку роботу Валентина Васильовича, адже серед його учнів 2 доктори і 23 кандидати історичних наук!

Кожен з них може пригадати чимало яскравих моментів спілкування з В. Іваненком, які свідчать про нього як про непересягнуто мудру людину і справжнього вчителя, сповненого жит-

тєвою силою і творчою енергією. Напевно, одним із найважливіших його достоїнств є вміння не лише побачити в кожному учневі приховані здібності й потенціал, але й своєчасно їх розкрити. Подібне пізнання здебільшого проходить під час звичайного спілкування в атмосфері довіри і взаємоповаги. Буває, по-людськи підтримує, питає про справи в родині, на роботі, подальші професійні плани; подеколи і п'ятихвилинна розмова з ним про спортивні події чи влучний жарт здатні налаштувати на робочий лад, заряджають енергією на цілий день, надихають на подальшу роботу. Памятні і розбори «польотів» після прочитання керівником чергової статті чи дисертаційного розділу. З перших публікацій правок у тексті було так багато, що нагадувало «Чорний квадрат» Малевича, оскільки Валентин Васильович зазвичай їх робить ручкою чорного кольору. Та навіть попри велику кількість зауваг у наставника вистачало завжди й позитивних оптимістичних слів, рекомендацій. Спадає на згадку (Авт. – Бурмага В.П.) одна із зустрічей з Валентином Васильовичем після його ознайомлення з проектом моєї першої наукової публікації. Коли я побачив зауваження, зроблені науковим керівником уже на першій сторінці, то в думках промайнуло – «все пропало», але наприкінці нашого спілкування відчував себе справжнім дослідником, якому до снаги майже все.

Уся ця важка і методична праця наукового керівника реально допомагала вчитися критично

аналізувати джерела, дотримуватися логіки викладення матеріалу, пильніше слідкувати за грамотністю, інакше кажучи – відповідально ставитися до кожного написаного слова і речення. Пригадуються наставницькі слова про те, що навчитися писати можна лише читаючи якомога більше наукової літератури.

Безсумнівно, робота з аспірантами у В.В. Іваненка завжди була пріоритетною, він завжди знаходить час допомогти учням у підготовці наукових праць. Пригадується, як ще аспірантом (Авт. – Бойко О.В.) улітку дав керівникові прочитати дисертацію, а в серпні отримав від нього аркуші з текстовими виправленнями, між якими був пісок. Як пізніше з'ясувалося, Валентин Васильович вичитував роботу під час відпочинку на морі. Цей випадок закарбувався у свідомості і в подальшому відіграв свою роль. Якоюсь у мене вдруге за рік зламався жорсткий диск на комп'ютері без можливості відновити майже готовий текст дисертації, і втретє писати роботу, зізнаюсь, сил і бажання не було. Від дисертації залишився лише правлений Учителем

варіант із піщинками. Розуміння того, що на створення цієї праці було витрачено не лише мої, але й керівника сили і час, спонукало до відновлення тексту дисертації за два місяці.

Ще один цікавий штрих, який свідчить про авторитет ювіляра в університетському співтоваристві: подекуди причетність до В.В. Іваненка (його учень чи близький колега) помітно змінює ставлення оточуючих, які сприймають тебе як серйозну та професійну людину. Відтак відчувати приналежність до його учнів неймовірно приємно, але водночас дуже відповідально.

Від усіх Ваших учнів, співробітників рідної кафедри та історичного факультету сердечно вітаємо з 70-річчям ювілеєм і бажаємо Вам, шановний Валентине Васильовичу, життєвого і творчого довголіття, щастя і родинного тепла, невичерпної позитивної енергії для нових звершень! Хай Вам щастить в усьому!

Вдячні учні,
Володимир БУРМАГА,
завідувач кафедри
східноєвропейської історії,
Олег БОЙКО,
доцент кафедри
східноєвропейської історії

AD FONTES

100

Наш колектив напередодні славетної події – 100-річного ювілею *Alma mater*. Яку ж історичну дату можна вважати Днем народження нашого університету?

НАРОДЖЕНИЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ

У Центральному державному архіві вищих органів влади та управління України (м. Київ) виявлено цілу низку архівних документів, які свідчать про те, що навесні-влітку 1918 р. проводилася активна підготовка до заснування Катеринославського університету. Зокрема, важливе значення мають такі документи, як Лист Міністра Освіти Української Держави Миколи Василенка до професора Дмитра Багалія про допомогу в справі щодо відкриття Катеринославського університету від 10 червня 1918 року, Лист Катеринославської Громади Сприяння вищій жіночій освіті до Міністра Народної Освіти про дозвіл відкрити восени університет у складі 4 факультетів на базі вищих жіночих курсів від 14 червня 1918 року, Поправки до проекту Статуту Катеринославського університету від 20 червня 1918 року, Постанова Катеринославської Міської Думи про погодження Статуту Катеринославського університету: прохання до Міністра Народної Освіти про його за-

твердження та дозвіл восени 1918 року відкрити прийом студентів на 4 курси університету від 28 червня 1918 року, Телеграма Міністра Освіти Української Держави Миколи Василенка до міського голови Катеринослава про погодження, затвердження Статуту Катеринославського університету зі змінами Комісії Володимира Вернадського та згоду на оголошення прийому до університету від червня 1918 року та ін. До того ж, у науковій бібліотеці ДНУ зберігається друкований оригінал «Устава Катеринославського університету» (на фото), затверджений управлінням Міністерством Народної Освіти й Мистецтва, сенатором Миколою Василенком і Дирек-

тором департаменту Феоктистом Сушицьким 20 серпня 1918 року, що має винятково важливе значення для розуміння факту відкриття нашого університету.

Як вдалося встановити, вибори керівництва Катеринославського університету вперше відбулися 1 (14) вересня 1918 року. Є дані, що 2 вересня того ж року було скликано перше засідання Ради Катеринославського університету. У вересні ж 1918 р. в університеті розпочався освітній процес.

Зазначені факти дають можливість стверджувати, що Катеринославський університет було засновано за правління гетьмана Павла Скоропадського 20 серпня 1918 р. (за часом ухвалення Статуту). Як вищий навчальний заклад Катеринославський університет розпочав функціонування 1 вересня 1918 р.

Сергій СВИТЛЕНКО,
д-р. іст. наук, професор, декан
історичного факультету

Захопливий, панівний, провідний...

Слушно кажуть, що непорозуміння між людьми виникають передусім не через незнання чужих мов, а через невміння думати рідною мовою. Такі процеси зумовлені найчастіше не внутрішньомовними, а позамовними причинами. Переконливо свідчать про це активні дієприкметники на **-уч-ий, -ач-ий** (працюючий, стоячий), що скальковані з церковнослов'янських утворень російської мови (роботаючий, стоячий). Характерна ознака цих запозичень у російській мові – акцент на процесуальності. Український контекст не завжди потребує цієї процесуальності (якщо потребує, то тоді такі форми передають підрядними реченнями: **робітників, перевиконуючих план, премійовано – робітників, які перевиконали план, премійовано**).

Лексико-граматичною особливістю сучасної української мови є майже повна відсутність у ній активних дієприкметників теперішнього часу. Натомість фіксуємо прикметники дієслівного походження, що втратили дієслівні ознаки й виражають

МОВНІ СТУДІЇ

стали властивістю когось чи чогось (співучий народ, родючий грунт, лежачий камінь, палюче сонце тощо). В інших випадках радимо уникати таких конструкцій, оскільки вони є невластивими українській мові. Наводимо найпоширеніші способи заміни активних дієприкметників:

1. Прикметники: на -льн-ий (вимірюючий – вимірювальний, пояснюючий – пояснювальний), на -івн-ий, -лив-ий (гальмуючий – гальмівний, обтяжуючий – обтяжливий), на -ційн-ий (консолідуєчий – консолідаційний), синоніми (бажаючий – охочий, ведучий – провідний).

2. Іменники (доповідаючий – доповідач, виконуючий – виконавець, керуючий – керівник, оточуюче середовище – довкілля, контролюючі органи – органи контролю).

3. Дієприкметники (відстаючий – відсталий, прилягаючий – прилеглий).

4. Підрядні означальні речення (працюючий – той, який працює).

5. Дієприкметникові звороти (виступаючі студенти зазначили – виступаючи, студенти зазначили).

Валерія КОРОЛЬОВА,
д-р. філол. наук, провідний
спеціаліст Центру історії та
розвитку української мови,
доцент

КРИЗЬ ПРИЗМУ ЧАСУ

До 90-річчя від дня народження професора Ф. М. Білецького.

ПАМ'ЯТЬ ПРО НЕЗАБУТНЮ ЛЮДИНУ

Існують люди, котрі виявляють титанізм у працелюбності, стають життєвим і науковим дороговказом для своїх учнів, надихаючи, передаючи їм знання і вміння. На факультеті української й іноземної філології та мистецтвознавства відбувся вечір, присвячений вшануванню пам'яті видатного вченого-літературознавця, професора кафедри української літератури Фелікса Мар'яновича Білецького (1927 – 1994).

В університетській аудиторії, яка носить ім'я педагога й науковця, зібрався викладачі кафедри української літератури, запрошені гості, студенти. Урочисте зібрання відкрила завідувач кафедри, доцент Наталя Олійник, яка наголосила на важливості збереження пам'яті про відомого дослідника літератури для наступних студентських поколінь. Про роль професора Білецького у формуванні наукових інтересів та експонати, розміщені на стендах іменної аудиторії (грамплатівки з улюбле-

думки, знав праці заборонених на той час учених, що були тільки в архівах, і докладав максимальних зусиль, аби утверджувався філологічний факультет, розвивалися наука, освіта, духовна спадкоємність поколінь.

Світлий образ Фелікса Білецького надихнув поета Дніпропетровщини, доцента кафедри української літератури Костя Семеновича Дуба (автора книги про вчителя, написаної 1997 року разом із дружиною вченого Оксаною Тимофіївною), на поезію «Віддалені в пам'яті скресає», яку почули гості заходу. У спогадах представниці студентського покоління 1970-х років, кандидата педагогічних наук, доцента кафедри педагогіки та спеціальної освіти Зої Бондаренко Фелікс Мар'янович залишився лагідною, сонячною людиною, він був уважним, дослухався до кожного студента та сприяв відкриттю на факультеті спеціалізації із журналістики. На вечорі пам'яті були присутніми племінник професора

Учні і близькі Ф.М. Білецького – учасники вечора пам'яті

ними музичними творами вченого, наручний годинник, записну книжку, університетські нагородки й відзнаки, газетні публікації, монографії та науково-методичні видання), розповіла присутнім його вихованка, яка належала до передостаннього студентського випуску Фелікса Мар'яновича, доцент Світлана Нечипоренко. З доповіддю «Наукова діяльність професора Ф.М. Білецького» виступила студентка 3-го курсу Анна Правда, яка схарактеризувала вченого як вдумливого дослідника жанрів української літературної критики, гумору й сатири в прозі кінця XIX – початку XX ст., котрий особливу увагу приділяв постатям Леся Мартовича та Осипа Маковея, був автором творчого портрета народної артистки України Зінаїди Хрукалової «Щастя бути потрібною». Спогадами про свого вчителя, який завжди допомагав мудрими порадами, поділилася колишня аспірантка професора Білецького доцент Олександра Гонюк. Як пам'ять про ювіляра прозвучала зворушлива пісня «Черемшина» у виконанні студентки гр. УУ-15-1 Діани Айби.

Про Фелікса Білецького як уособлення непересічної особистості філолога-енциклопедиста, захопленого своєю справою, розповіла завідувач кафедри культурології та українознавства Запорізького медуніверситету, професор Ольга Турган. Для характеристики свого наставника вона долучила слова сучасника, сказані про письменника Бориса Грінченка: «Він більше працював, ніж жив», – оскільки, окрім викладацької діяльності, професор Білецький займався організаційною й науковою роботою, був заступником декана, відповідальним секретарем газети «За передову науку» (зараз – «Дніпровський університет») та ін., але швидко й несподівано пішов із земного життя. Будучи вимогливим і разом з тим дуже доброзичливим керівником її кандидатської дисертації, спонукав пізніше й до написання докторської. Спілкувався з І. Денисюком, О. Засенком, С. Крижанівським, О. Гнідан, П. Хропком – титанами літературознавчої

В.А. Лозицький та онук Владислав. Доньки-близнята Ф.М. Білецького Світлана та Леся трепетно бережуть пам'ять про свого батька. Остання повідомила цікаві біографічні факти, зокрема про те, що Фелікс Мар'янович, етнічний поляк, успадкував лагідний характер своєї мами Петрунелі Адамовни, мав витончену душу, цінував усе прекрасне, грав на скрипці, хоча й не мав музичної освіти. Він пережив страшні роки в історії України – 1933, 1937 і голод 1947-го. Закінчив на відмінно школу, університет з відзнакою, усе життя читав (навіть на сімейних фото він – із книгою в руці), мав геніальну пам'ять, знав, де що написано і на якій сторінці. Доньки й досі з любов'ю зберігають татову бібліотеку. За їх словами, він був людиною стриманою, терплячою, надзвичайно інтелегентною: «Був простий у стосунках з людьми, і ті завжди відчували теплоту його душі». Музикант із консерваторської освіти, Леся Феліксівна зіграла на домрі улюблені батьком полонез М. Огіньського, композицію «O sole mio» Ді Капуа, чардаш В. Монті та українську народну пісню «А калина не верба», зачарувавши слухачів майстерним виконанням.

Родзинкою іменної аудиторії є фотостенд, де на знімках зафіксовано найважливіші миттєвості життя професора: незабутні студентські роки, період навчання в аспірантурі, викладацька діяльність та організаційна робота, участь у наукових конференціях. Цікаве фото 1966 року з дружиною Оксаною Тимофіївною та дітьми Лесею, Світланою і Володею, вітани Ф.М. Білецького з 50-річним ювілеєм від студентів.

Вечір пам'яті завершився покладанням квітів на могилу професора Білецького. Родичі й колеги промовили теплі слова, а з портрета, ніби живий, замислено дивився Фелікс Мар'янович – людина, чие життя стало подвигом відданості професії, науковій діяльності, рідному університету.

Світлана НЕЧИПОРЕНКО, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури

ПРАГНУТИ МАКСИМУМУ

На факультеті фізики, електроніки та комп'ютерних систем відбулася знакова подія – випуск магістрів за програмою спільної підготовки з Педагогічним університетом Кракова (Польща).

Сергій Посьмашний, Антон Тулук, Олег Огієнко на практиці у Кракові

УКРАЇНСЬКИЙ І ПОЛЬСЬКИЙ ДИПЛОМИ ОТРИМАЮТЬ МАГІСТРИ-ФІЗИКИ

Антон Тулук, Олег Огієнко і Сергій Посьмашний, магістри кафедри фізики твердого тіла та оптоелектроніки, успішно захистили дипломні роботи в режимі відеоконференції перед двома екзаменаційними комісіями. Від нашого університету державну екзаменаційну комісію очолював професор Сергій Плаксін, від Краківського – професор Ришард Радванський.

«Сьогодні завдяки ІТ-технологіям немає перешкод для спілкування, ми дуже раді, що 1500 км між двома університетами не завадили захисту дипломних робіт. Захист відбувався під керівництвом професорів з України та Польщі англійською мовою – це незабутній досвід для нас, який залишив низку приємних спогадів», – говорять щасливі випускники.

Науковими керівниками магістерських робіт від нашого університету були завідувач кафедри, професор Михайло Трубицін та доцент Тетяна Швець. «Захист проходив у такому режимі: доповідь здобувача, запитання від

колег з української та польської сторін, відповіді магістрів, – розповідає професор Трубицін. – У відгуках керівники відзначили, що всі здобувачі мають публікації, в тому числі в журналах, які індексуються базою даних Scopus. Рецензентами також виступали професори від нашого і польського університетів. Обидві комісії високо оцінили дипломні роботи й одноставно всім здобувачам поставили оцінку «відмінно» й дали найвищі бали (100). Усі троє були рекомендовані до аспірантури».

Професор Радванський підкреслив, що польські колеги дуже задоволені рівнем підготовки наших студентів та організацією процедури захисту. Він виразив щире сподівання на подальшу взаємовигідну співпрацю.

У травні минулого року магістри пройшли навчальну практику в Кракові, на базі Інституту фізики Педагогічного університету, де мали можливість провести дослідження за темами своїх дипломних робіт на сучасному обладнанні в лабораторії фізики сегнетоелектрики (кер. проф. Ян Суханіч). Крім того, вони ознайомилися з роботою університетської

обсерваторії Suchora та прискорювача Solyaris. У третьому семестрі (жовтень – листопад 2017 р.) юнаки навчалися в Інституті фізики та успішно склали сесію польським професорам. «Краків – це місто з багатою історією, що привертає увагу туристів з усього світу, але це також і студентська столиця Польщі. Приблизно 30% населення – студенти. І ми дуже раді, що хоча б на невеликий час змогли стати частиною цієї величезної молодіжної сім'ї міста Кракова – стародавнього, але інноваційного», – діляться спогадами магістри.

Зазначимо, що в 2016 р. між університетами було укладено додаткову угоду про проведення спільного навчання магістрів на факультеті фізики, електроніки та комп'ютерних систем за спеціальностями **Фізика та астрономія** і **Прикладна фізика та наноматеріали** з видачею двох дипломів – українського та європейського. Були сформувані навчальні плани на базі дисциплін, які викладаються в нашому університеті, додатково введені три дисципліни, що викладаються професорами Інституту фізики Педагогічного університету Кракова.

Антон Тулук і Олег Огієнко мають наміри продовжити навчання в аспірантурі, тож українські і польські колеги мають визначитися з організаційними аспектами і призначити наукових керівників майбутнім здобувачам PhD ступеня.

Алла БАХМЕТЬСВА, доцент кафедри масової та міжнародної комунікації

Колеги дякують кафедрі англійської філології (зав. проф. А.І. Анісімова) за можливість використання мультимедійного класу, що дозволило провести захист на високому технічному рівні.

Олег Огієнко біля Мессбауєрівського спектрометра в Інституті фізики Педагогічного університету (Польща)

Університет пропонує професійну підготовку з АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (рівень С1)

У цьому навчальному році **Регіональний центр іноземних мов ДНУ підтвердив свій статус центру підготовки до Кембриджських іспитів з англійської мови. Відтепер Центр пропонує підготовку з англійської за програмою рівня С1, що є професійним рівнем володіння мовою, наближеним до рівня носіїв.**

Цьому сприяють автентичні матеріали від Cambridge University Press, які використовуються в навчальному процесі. Вони мають мультимедійну підтримку і дозволяють ефективно відпрацьовувати та поліпшувати усі види мовленнєвої діяльності – говоріння, читання, письмо та

аудіювання. За допомогою сучасних навчально-методичних матеріалів та під керівництвом провідних фахівців центру слухачі готуються до складання міжнародного кваліфікаційного іспиту з англійської мови Cambridge Advanced English (C1) наприкінці навчального року.

Вважаємо, що шліфування мови та пізнання нового надає змогу не лише скласти іспит, але й задоволення та наснагу! Будемо раді бачити нових слухачів у нашому центрі!

Пр. Д. Яворницького, 35, корпус № 5, ауд. 20
Телефон: (056) 745-35-65

ФОТО З ІСТОРІЄЮ

Про чемпіонські досягнення університетської збірної з академічного веслування у 1970-80-х роках редакції нашої газети розповів Геннадій Очкаленко, майстер спорту, тренер вищої категорії, випускник університету 1977 року. Геннадій Васильович тренував наші команди з академічного веслування протягом 1975-1981 років та 1987-1996 років, був старшим тренером студентської збірної команди Дніпропетровської області та старшим тренером жіночої студентської збірної команди України.

На фото – жіноча вісімка Дніпропетровського державного університету з академічного веслування 1988 року. Усі дівчата починали займатися спортом в університеті, і вже на першому році тренувань виграли першість області, стали призерами Студентських ігор України, призерами чемпіонату України серед молоді. За підсумками 1988 року, сту-

денти-веслувальники ДДУ завоювали 52 медалі молодіжного, студентського та дорослого чемпіонатів України.

Добре пам'ятаю склад зіркової команди. Так, на цьому фото перша зліва – кандидат у майстри спорту (кмс) Олена Колесова, студентка факультету прикладної математики, друга – кмс Наталя Ситниченко з механіко-математич-

ЗІРКОВА КОМАНДА

ного факультету. Далі направо майстер спорту Марія Весніна, дворазовий призер чемпіонату СРСР, триразова чемпіонка України, вона навчалася також на мехматі. Нині Марія живе у США, працює викладачем математики у коледжі, тренує жіночу команду коледжу з хокею на траві. Наступна – кмс Олена Турчина з факультету прикладної математики.

У центрі – майстер спорту міжнародного класу Тетяна Савченко, вона почала займатися спортом на третьому курсі факультету прикладної математики. За кілька місяців увійшла до складу збірної команди України, була багаторазовою чемпіонкою України з усіх видів програми, п'ятиразовим призером чемпіонатів СРСР, срібним призером X Спартакіади народів СРСР, призером Кубка Світу, чемпіонкою світу 1998 р., учасницею Олімпійських ігор 2000 р. Нині Тетяна домогосподарка, селекціонер елітних собак. Наступна – кмс Яна Доморацька з факультету прикладної математики, сьогодні працює головним бухгалтером відділення Приватбанку. Майстер спорту Катерина Тюленєва –

Ленінський стипендіат економічного факультету, багаторазова чемпіонка України, п'ятиразова призерка чемпіонатів СРСР, срібна призерка X Спартакіади народів СРСР, учасниця чемпіонатів світу та Європи. Сьогодні вона – фінансовий директор «Сільпо», мешкає у Києві. Повернулася до активних виступів у спорті, зокрема стала переможцем Всеукраїнських Спортивних Ігор ветеранів 2017 р.

Остання веслувальниця – кмс Світлана Ковалевська з економічного факультету була лідером і першим капітаном команди, допомагала мені сформувати склад команди. Стерновою у цій команді була майстер спорту Лілія Сапегіна, теж з економічного факультету. Вона багаторазова чемпіонка України, чемпіонка СРСР 1988 р., член збірної команди СРСР. Сьогодні Лілія домогосподарка.

Про значення, яке приділялося цьому спорту в університеті, свідчить такий факт: керівництво університету тоді виділило нашому веслувальному клубу 500 тис. карбованців, що дозволило придбати 80 академічних човнів та комплект весел для команди.

КОМПЕТЕНТНО

В УКРАЇНІ СПАЛАХ КОРУ: ЯК ЗАХИСТИТИСЯ

МОЗ України попереджає, що триває спалах кору – одного з найбільш загрозливих захворювань, відомих у світі. Статистика надає невтішні дані: за 2017 рік в Україні зафіксували 4 782 випадки захворювання на кір.

Ліків від кору не існує, вакцинація вважається єдиним надійним методом профілактики захворювання. Спалахи кору мають циклічний характер і відбуваються кожні 5-6 років, головною причиною яких є низьке охоплення щепленням. Так, у 2016-го році менше половини українських дітей отримали щеплення від кору за графіком. З вересня 2017 року, за рішенням МОЗ України, тривають посилені заходи з імунізації з метою запобігання епідемії.

Як передається вірус кору

Вірус кору – надзвичайно заразний, він швидко передається від хворої людини до здорової повітряно-крапельним шляхом. Вірус кору може жити в повітрі та на поверхнях до двох годин після того, як хвора людина залишила приміщення. Дев'ять із десяти неімунізованих людей, які контактували із хворим, будуть заражені.

Захворювання на кір може мати тяжкий перебіг

Інкубаційний період кору становить 6-21 днів. Далі починається період захворювання з такими симптомами: висока температура, головний біль, нежить,

сухий кашель, збільшення лімфовузлів, запалення слизової оболонки очей (сльозоточка, світлобоязнь, гнійні виділення), пророс та блювота. На 4-5 день хвороби з'являється червоний висип, який починається зі шкіри голови й обличчя, а згодом розповсюджується на все тіло. Хвороба із симптомами триває до 4 тижнів і більше. Захворювання може призвести до пневмонії, вушної інфекції, запалення мозку – енцефаліту, інших серйозних ускладнень, а також до інвалідності та смерті.

Усі діти та дорослі, які не робили щеплення, під загрозою

На сьогодні існує високий ризик захворювання на кір серед дітей, які не отримали щеплення. Підлітки та дорослі, які раніше не хворіли на кір і не робили щеплення, також залишаються вразливими до захворювання. У дорослих кір зазвичай має набагато тяжчий перебіг.

Вакцинація проти кору

Щеплення проти кору проводять уже понад 50 років, і за ці роки вакцини зарекомендували себе як безпечний та ефективний спосіб профілактики. Саме завдяки вакцинації вдалося знизити захворюваність на кір у десятки разів. Тільки з 2000 по 2016 роки смертність від кору знизилася на 79%, а це означає, що вакцини зберегли 20,3 мільйона дитячих життів у всьому світі. У 42 з 53 країн Європи вдалося зупинити поширення кору завдяки вакцинації. Проблемними залишаються ті країни, де рівень охоплення щепленнями недостатній. На жаль, серед цих країн і Україна. Вакцинація формує специфічний імунітет, унаслідок чого організм людини стає нечутливим до захворювання.

Вікторія ГЛАДУН,
доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики, канд. мед. наук

Ректорат, профспілковий комітет та трудовий колектив Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара глибоко сумують з приводу смерті після тривалої хвороби відомого історика, доктора історичних наук, професора, Заслуженого працівника народної освіти України

БОЛЕБРУХА**Анатолія Григоровича**

і висловлює щирі співчуття сім'ї, рідним і близьким покійного.

Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара з глибоким сумом повідомляє, що 25 січня 2018 року пішов з життя відомий український учений, доктор біологічних наук, професор

Леонід Павлович МИЦИК.

Колектив кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології висловлює щирі співчуття рідним та близьким покійного.

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

завідувача кафедри соціальної роботи – 1,0 ставки за штатним розписом (наявність наукового ступеня та/або вчене звання відповідно до профілю діяльності кафедри, стаж науково-педагогічної роботи у вищих навчальних закладах не менше п'яти років, вільне володіння державною мовою України);
завідувача кафедри експериментальної фізики та фізики металів – 1,0 ставки за штатним розписом (наявність наукового ступеня доктора наук та/або вчене звання професора відповідно до профілю діяльності кафедри, стаж науково-педагогічної роботи у вищих навчальних закладах не менше п'яти років, вільне володіння державною мовою України);
професора кафедри соціальної роботи –

1,0 ставки за штатним розписом (наявність вченого звання професора або особи, які мають науковий ступінь доктора наук, друківані навчально-методичні (наукові) праці за профілем діяльності кафедри, готують кандидатів наук, вільне володіння державною мовою України);
професора кафедри експериментальної фізики та фізики металів – 0,5 ставки за штатним розписом (наявність вченого звання професора, або особи, які мають науковий ступінь доктора наук і вчене звання доцента (старшого дослідника або старшого наукового співробітника), або особи, які мають науковий ступінь доктора наук, друківані навчально-методичні (наукові) праці за профілем діяльності кафедри, готують кан-

дидатів наук, вільне володіння державною мовою України);
асистент кафедри міжнародних відносин – 1,0 ставки за штатним розписом (наявність наукового ступеня доктора філософії за відповідною галуззю знань (кандидата наук за відповідною спеціальністю), або випускники аспірантури за відповідною спеціальністю, або особи, які мають ступінь магістра за спеціальністю, що відповідає профілю діяльності кафедри, друківані навчально-методичні (наукові) праці за профілем діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України).

Документи на конкурс приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації.

ОГОЛОШЕННЯ

На конкурс приймаються документи: заява, особовий листок з обліку кадрів, фото 3x4, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу документа), копія диплома кандидата (доктора) наук, якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), копія атестату доцента (професора), якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових робіт та винаходів (завіреніх за останнім місцем роботи).

Наша адреса: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус № 1, кімн. 217, тел.: (056) 374-98-27.

ДНІПРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ – щомісячна (крім серпня) газета Дніпровського національного університету ім. О. Гончара.
Т. в. о. редактора А. М. БАХМЕТЬЄВА
Фотограф С. О. ВЕЛІКОДНИЙ
Засновник і видавець – Дніпровський національний університет ім. О. Гончара.

Свідоцтво про державну реєстрацію ДП № 2190-928ПР від 27 вересня 2017 р.
Адреса ДНУ ім. О. Гончара: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна.
Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає автор.

Редакція залишає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів.
Претензії до публікації приймаються протягом місяця. При передруках посилання на газету «Дніпровський університет» обов'язкове.
Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дніпровський університет».

Адреса редакції: м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, кім. 202. Тел. 374-98-20.
E-mail: gazeta@dnulive.dp.ua
Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua/gazeta
Газета віддрукована у друкарні ПП «Ліра ЛТД», м. Дніпро, вул. Наукова, 5. Індекс 49010.
Зам. 20. Тираж 1200.